

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Udgivet af
Statens
Planteavl udvalg

958. MEDDELELSE

72. ÅRGANG 29. OKTOBER 1970

Tomatsorter 1970

Tomatsortsforsøgene ved Statens Forsøgsvirksomhed udføres fra 1965 som kontinuerlige forsøg med indkaldelse af nye sorter hvert andet år (lige årstal). Samtidig deltager alle de bedste sorter fra det forudgående sortsforsøg. Den endelige vurdering af sorterne finder normalt sted efter 4 års forsøg, men nye sorter kan omtales som lovende allerede efter 2 år.

Det er besluttet, at alle sorter, som fortsætter i forsøgene eller som markedsføres, skal navngives efter 2 års deltagelse, og at anonymiteten kun opretholdes for de sorter, som udskydes af forsøgene og ikke markedsføres. Det er ligeledes besluttet i 1970 at undlade at tildele sorterne anerkendelse, men forsøgsresultaterne offentliggøres som hidtil således, at sorterne anføres i rækkefølge efter værdital.

Der blev i 1967-70 udført 6 sortsforsøg med tomater på Statens Væksthusforsøg, Virum, og Statens Forsøgsstation, Spangsbjerg, Esbjerg. Forsøgenes vigtigste data fremgår af tabel 1.

Der er høstet 3 gange ugentlig, og frugterne er hver gang sorteret i I, II og III sortering efter sorteringsreglerne ved Gartnernes Salgsforeninger. Hver 7. høstdag er alle frugter størrelsessorteret, og forekomst af grønskjold, grøn nakke, riflede, griffelråd og kantede (hule) er gjort op. Hver 14. høstdag er alle frugter skåret igennem, og antallet af frørum samt frugter med hulhed, grøn kærnemasse og brune karstrengene er talt op. Hule frugter er sorteret i svagt og stærkt hule, hvor kategorien stærkt hule betyder en væsentlig kvalitetsforringelse. Også grøn kærnemasse er opdelt i 2 sorteringer, nemlig i frugter, hvor kun kærnemassen er grøn og i frugter, hvor både kærnemasse, frøstole og vægge er grønne. Medens grøn kærnemasse alene kun er en skønhedsfejl, medfører grøn frøstol og væg ofte en forringelse af smagen og er derfor langt alvorligere.

For at kunne vurdere sorterne økonomisk, er der beregnet et værdital på grundlag af de gennemsnitspriser, som er opnået sæsonen igennem

Tabel 1. De vigtigste data for de 6 forsøg

	Sået	Udplantning	Første høstdag	Sidste høstdag	Antal pl./m ²	Gns. kg/m ²
Virum 1967.....	25/11-66	9/2	31/3	23/10	3,0	26,9
Spangsbjerg 1967.....	13/12-66	9/2	4/4	25/9	3,2	23,3
Virum 1968.....	6/12-67	1/2	29/3	27/9	3,0	22,2
Virum 1969.....	6/12-68	28/1	31/3	1/12	3,0	29,9
Spangsbjerg 1969.....	18/12-68	5/2	12/4	18/9	3,2	25,0
Spangsbjerg 1970.....	19/12-69	3/2	13/4	2/9	3,2	23,1

for hver sortering i årene 1965 til 1969 ved salgforeningen i Odense.

I tabel 2 er sorterne anført i rækkefølge efter værdital. Der gøres opmærksom på, at værditalene for de sorter, som har deltaget i 4 år ikke direkte kan sammenlignes med de nye sorter, som kun har været med i 2 år, da udbyttene varierer fra år til år.

Til belysning af sorterens egenskaber er der i tabel 3 angivet forekomsten af en række fejl ved frugterne, medens tabel 4 giver en oversigt over frugternes størrelse og antal frørum. Forsåvidt angår frugtstørrelsen, er det på grundlag af disse tal muligt at beregne, hvor stor en del af frugterne, der vil gå i sorteringerne store (7,0-5,7 cm), middel (5,8-4,7 cm) og små (4,8-4,0 cm).

De navngivne sorter ejes eller repræsenteres i Danmark af firmaerne:

Sortsnr.

21, 4, 6, 12, 25, 7, 44: H. P. Lindgreen's Enke I/S.
 34, 36, : J. Asmussen's Eftf.
 29, 22, 41, : J. E. Ohlsens Enke.
 30, 32, 22, 37, : A. Hansens Amagerfrø.
 3, : Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger
 45, : indkøbt fra Holland.
 39, : L. Dæhnfeldt

Konklusion

En endelig vurdering af sorterne bør, som nævnt, først finde sted efter 4 års forsøg.

Af de sorter, som har deltaget i mindst 4 års

Tabel 2. Oversigt over værdital, udbytte, tidlighed og sortering

(Gns. af 4 års forsøg):	Sorts- nr.	Værdi kr./m ²	I alt kg/m ²	Første 4 uger		kg/m ³		
				kg/m ²	% I sort.	I sort.	II sort.	III sort.
Minerva W:s S 66.....	21	98	26,4	4,3	56	14,7	8,5	3,2
Early Rever, Stollybro S 66.....	4	98	26,6	3,9	51	13,6	9,7	3,3
Revermun, Stollybro S 66.....	6	96	27,2	4,4	40	10,9	11,3	5,0
Selsey Cross.....	34	95	24,4	3,6	73	17,9	4,3	2,2
Rever Special, Stollybro S 66.....	12	94	25,2	3,3	63	16,0	6,9	2,3
Portia F ₁	29	93	24,8	3,8	50	12,4	9,3	3,1
Euromun E 2.....	25	92	25,7	3,3	53	13,6	8,8	3,3
Multicross A 12.....	30	92	23,8	3,9	66	15,8	6,2	1,8
Regina F ₁ , Toftø S 66.....	3	90	25,3	3,6	47	11,9	9,2	4,2
Immuna, Weibull S 66.....	7	90	24,6	4,2	42	10,4	10,2	4,0
Eurocross BB.....	32	90	23,1	3,9	66	15,3	5,4	2,4
Kvithamar I, S 66.....	22	89	23,4	4,3	43	10,1	9,8	3,5
(Gns. af 2 års forsøg):								
Reverdan.....	44	101	28,5	4,2	59	16,8	8,3	3,4
Primodan.....	39	92	24,9	3,4	71	17,8	5,8	1,3
	35	91	24,5	3,7	73	17,9	4,0	2,6
	43	91	25,5	4,0	58	14,7	7,6	3,2
Renata.....	41	90	25,7	4,7	36	9,3	11,8	4,6
Amberley Cross.....	36	90	23,7	4,2	73	17,4	3,7	2,2
Vincò.....	37	88	23,5	5,1	49	11,5	9,2	2,8
	40	88	23,6	3,6	79	18,7	3,8	1,1
Extase.....	45	88	24,3	3,4	69	16,8	6,1	1,4

forsøg er Minerva W:s og Early Rever særligt højtydende og har opnået samme værdital. Minerva er lidt tidligere og har lidt højere procent I. sortering, ligesom frugterne er størst hos denne sort. Revermun hævder sig stadig pænt på grund af stort udbytte og tidlighed, selv om dens kvalitet ikke er på højde med de øvrige af de bedste sorter. Selsey Cross udmærker sig ved at have mange I. sorteringsfrugter, og frugterne er usædvanlig kønne, men relativt små. Også Rever Spe-

cial har ret små frugter og stor procent I. sortering.

Af de nye sorter skal Reverdan fremhæves som særlig højtydende.

Med hensyn til modtagelighed over for fløjlsplet er Minerva, Revermun og Selsey Cross ikke modtagelige, medens der i Early Rever, Rever Special og Reverdan kan forekomme enkelte planter, som angribes.

*Statens Væksthusforsøg,
Virum*

Tabel 3. Frugternes udvendige og indvendige egenskaber i % af alle undersøgte frugter

Sorts nr.	Udvendige egenskaber					Indvendige egenskaber				
	grøn-skjold	grøn nakke	rif-lede	hule	griff. råd	hule		grøn indvendig		
						svagt	stærkt	kærne-masse	svæge frøst.	lyse frøstole
21	16	11	8	15	0,5	7	5	38	8	25
4	19	14	7	12	0,1	8	5	11	4	17
6	21	16	14	13	0,3	12	6	15	7	16
34	13	1	4	4	0,3	3	1	16	7	16
12	14	10	4	6	0,1	6	3	16	5	13
29	23	22	3	16	0,2	9	9	14	6	21
25	15	3	7	18	0,2	13	7	8	3	11
30	11	7	4	13	0,3	8	4	23	6	12
3	16	12	6	18	0,3	14	11	22	6	14
7	16	11	9	21	3,5	9	7	27	6	13
32	12	2	6	9	1,9	6	4	22	10	12
22	25	22	8	18	0,2	11	8	14	8	19
44	10	13	10	7	0	10	1	15	3	17
39	9	8	2	8	0	6	4	19	3	16
35	10	3	6	4	0,2	5	1	27	6	17
43	12	15	8	6	0	5	1	17	6	11
41	13	14	15	19	0,2	16	9	16	8	16
36	10	2	4	5	0	3	0	31	8	9
37	15	15	5	16	4,2	8	4	19	7	7
40	6	1	3	6	0,4	9	3	16	7	11
45	9	10	2	7	0,1	7	4	17	4	19

Tabel 4. Frugtstørrelse og antal frørum i % af alle undersøgte frugter

Sorts nr.	Frugtstørrelse — diam. i cm						g pr. frugt	Frørum				Gns. antal rum
	>7,0	7,0- 5,7	5,8- 4,7	4,8- 4,0	4,0- 3,5	<3,5		2 rum	3 rum	4 rum	>5 rum	
(Gns. af 4 års fors.):												
Minerva W:s S 66... 21	1	12	60	22	3	2	64	21	60	11	8	3,1
Early Rever, Stollybro												
S 66..... 4	1	9	51	30	5	4	57	17	68	11	4	3,0
Revermun, Stollybro												
S 66..... 6	4	15	51	23	4	3	63	7	55	21	17	3,5
Selsey Cross..... 34	1	4	41	43	7	4	52	40	51	6	3	2,7
Rever Special, Stolly-												
bro S 66..... 12	1	4	40	43	7	5	51	31	57	8	4	2,8
Portia F ₁ 29	0	3	43	42	7	5	50	75	25	0	0	2,3
Euromun E 2..... 25	1	8	50	32	5	4	56	20	69	8	3	2,9
Multicross A 12..... 30	0	9	55	27	4	5	60	37	55	6	2	2,7
Regina F ₁ , Toftø S 66 3	1	10	47	33	5	4	56	43	48	6	3	2,7
Immuna, Weibull S 66 7	2	14	58	21	3	2	65	18	62	13	7	3,1
Eurocross BB..... 32	1	6	50	34	5	4	56	36	52	8	4	2,8
Kvithamar I, S 66... 22	1	7	54	30	5	3	56	17	71	8	4	3,0
(Gns. af 2 års fors.):												
Reverdan..... 44	2	9	48	30	6	5	55	13	68	13	6	3,1
39	0	2	47	38	7	6	50	83	17	0	0	2,2
35	1	5	43	41	5	5	51	39	52	6	3	2,7
43	2	7	47	32	6	6	54	21	63	10	6	3,0
41	2	9	53	27	5	4	55	25	63	7	5	2,9
Amberley Cross..... 36	1	4	34	46	8	7	48	25	63	8	4	2,7
37	1	7	44	38	6	4	53	19	66	10	5	3,0
40	0	2	42	44	7	5	49	87	12	1	0	2,1
Extase..... 45	0	2	44	39	7	8	49	82	18	0	0	2,2

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01)84 5057. Abonnementsprisen er for 1970 11,50 kr. årligt incl. moms. Adressændring bedes meddelt bladets ekspedition.